

**Människan är
Finlands viktigaste
framgångsfaktor.**

Människan är Finlands viktigaste framgångsfaktor

Viktigast.

Finland är ett bra land för företagande och arbete.
Men världen utvecklas i snabb takt, och vi måste
presterar ännu bättre i konkurrensen.

I Finland bör var och en kunna känna sig värdefull.
Alla finländare bör delta i byggandet av
välfärdssamhället.

Innehåll

Förord

EK:s huvudteser för regeringsprogrammet i ett nötskal

1. Hurdan kompetens behöver Finland?

2. Hur säkerställer vi att arbete alltid är lönsamt?

3. Hur bygger vi en bättre värld och ett framgångsrikt Finland?

Hälsningar till dem som förhandlar om regeringsprogrammet

Bilagor

Förord

I hundra år har det finländska samhället utvecklats genom företagande, arbete och kompetens. Från ett fattigt land har nationen förvandlats till ett framgångsrikt välfärdssamhälle tack vare samarbete. Enligt en studie från 2018 är Finlands världens lyckligaste land. När de grundläggande förhållandena är i skick är det helt säkert lättare att känna sig lycklig. Näringslivet vill även framöver arbeta för ett Finland där var och en kan bli framgångsrik.

.....

Vi lever i en brytningstid. Arbetets karaktär förändras. Tid och plats tappar betydelse, gränsen mellan fritid och arbete blir otydligare. Samtidigt luckras sådana gamla regler som komplicerar livet, arbetet och produktionen upp.

Samarbete och frihandel motverkas. Stora länder och ekonomier vill ändra på reglerna till sin fördel. Finland bör även framöver aktivt verka i EU för att främja frihandel. Den fortlöpande konkurrensen i en global värld är dock faktum.

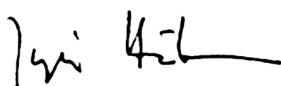
I framtiden bör Finland satsa på sådant arbete som skapar mest nytt och som förädlar råvarorna längst och ger det största värdet. Sådant arbete med stort förädlingsvärde kan endast utföras av kompetenta personer. Kompetensbristen bör lösas för att vi ska lyckas under denna tillväxtperiod som har fått en bra start.

Enligt de nyaste prognoserna slutar skuldsättningen att öka under nästa valperiod. Hållbarhetsunderskottet är dock avsevärt på lång sikt. Det behövs såväl smart migrationspolitik som barn- och familjevänliga åtgärder för att vända denna trend. De mest effektiva metoderna för att åtgärda hållbarhetsunderskottet är att höja sysselsättningsgraden och förbättra produktiviteten för offentligt finansierade tjänster.

EK:s valprogram siktar på att förbättra sysselsättningen avsevärt för att skapa mer rörelsefrihet för den offentliga ekonomin. Vårt mål går ut på att sysselsättningsgraden stiger till över 75 procent fram till 2023. Effekten av en förbättrad sysselsättning på den offentliga ekonomin är ca 2 miljarder euro.

Berättelsen om Finlands följande hundra år utspelas redan. En hurdan berättelse om Finland behöver vi för att var och en av oss ska kunna nå framgång i den? För förändringen har redan skett i huvudet på människan. I det nya arbetslivet där gemenskapen splittras skriver människan sin egen berättelse. Låt oss stödja denna möjlighet.

Människan är Finlands viktigaste framgångsfaktor.

Jyri Häkämies
Verkställande direktör
Finlands näringsliv

EK:s huvudteser för regeringsprogrammet i ett nötskal

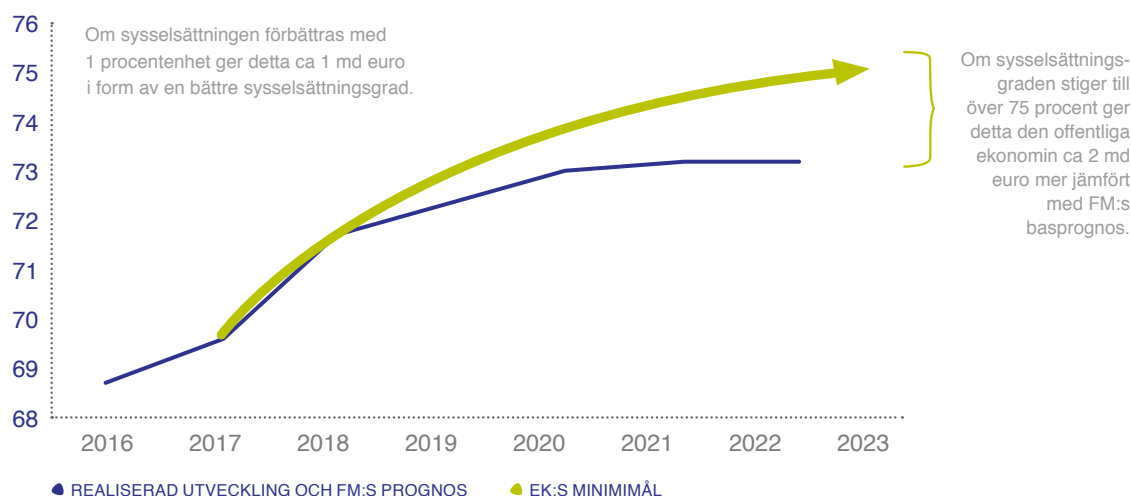
”Nästa regerings viktigaste mål bör vara att höja sysselsättningsgraden till över 75 procent. Incitamentsfällorna bör åtgärdas, utbildning som betjänar arbetslivet förbättras, arbetsbaserad migration effektiviseras och flexibiliteten på arbetsmarknaden ökas. Endast på detta sätt kan vi trygga välfärdssamhällets tjänster: hälsovården, äldreomsorgen och utbildningen.”

Vi satsar mer på utbildning, forskning, innovationer, trafikinfrastruktur och förebyggande av marginalisering.

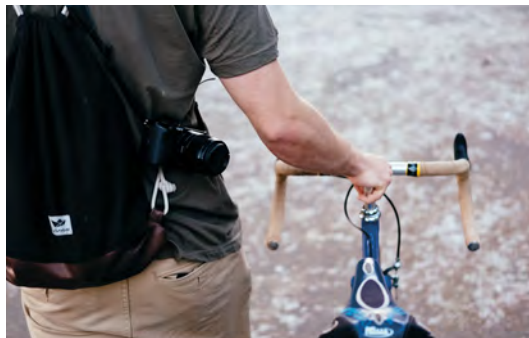
Välfärden tryggas genom en högre sysselsättningsgrad

Höjningen av sysselsättningsgraden bör vara den följande regeringens högsta prioritet. Ribban bör sättas tillräckligt högt. Alla beslut bör bedömas utifrån sysselsättningskonsekvenserna.

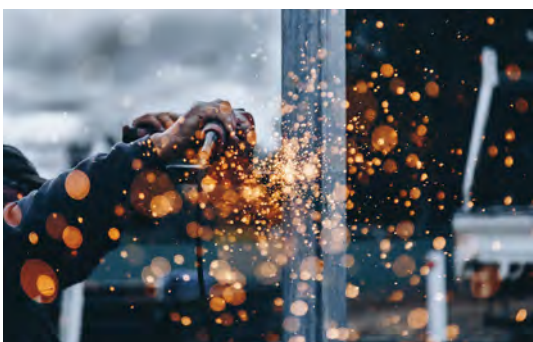

Reformen av social- och hälsovården är fortfarande nödvändig. Målet är att de ökande utgifterna för social- och hälsovården börjar avta i slutet av 2020-talet.

En sänkning av beskattningen av arbete på lång sikt bör vara det främsta målet i alla inkomstklasser. Detta påverkar sysselsättningen positivt.

Reformen av familjeledigheter och ett socialskydd som uppmuntrar till arbete ökar sysselsättningsgraden avsevärt.

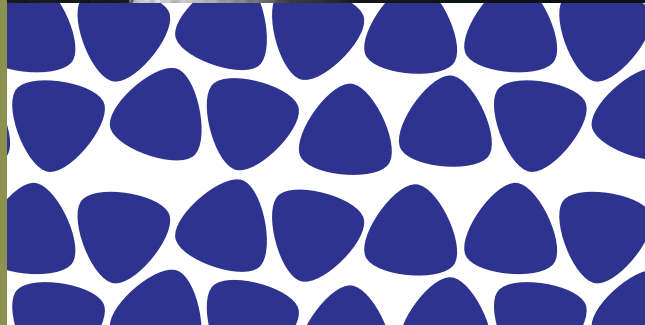

Förutsättningarna för företagande och ägande bör utvecklas fortlöpande. Detta medför välfärd och välstånd för hela samhället.

1.

Hur dan kompetens behöver Finland?

Världen förändras snabbare än någonsin tidigare. Artificiell intelligens och robotisering är här för att stanna, även om få hade hört om detta ännu för tjugo år sedan. En ödesfråga för Finland är hur vi reagerar på fortlöpande förändringar och nya kompetensbehov. Unga är framtida aktörer.

1.1 Den akuta bristen på kompetent arbetskraft bör lösas genast

Den pågående tillväxten efter den långa recessionen ledde till en exceptionellt akut brist på kompetent arbetskraft. Kompetenta personer och ny kompetens behövs i hela Finland, inom alla branscher och företag. Det råder brist på både högt och praktiskt kvalificerad arbetskraft. Alla medel för att råda bot på kompetensbristen bör tillgripas.

Den grundläggande undervisningen skapar en grund för livslång inläring för hela årsklassen. Dess viktigaste uppgift är att väcka alla barns och ungdomars intresse för sin framtid och stödja olika slag av begåvning . Varje ung person bör ha tillräcklig kompetens och motivation för fortsatta studier när grundskolan slutar. Oroväckande trender är att barn och ungdomar läser mindre, läskunnigheten försämras, den matematiska kompetensen minskar och språkkunskaperna blir snävare. Det måste finnas mod att satsa på kompetens och utbildning samt att reformera utbildningen.

EK:s förslag

- Kompetensgaranti som säkerställer att alla unga personer kan läsa, skriva och räkna när de lämnar grundskolan.
- Studierna på högstadiet behöver mer praktisk inläring. Då blir det lättare att övergå till fortsatta studier i synnerhet för pojkar. Yrkesstudier bör kunna inledas tidigare.
- Barns och ungdomars intresse för matematik och naturvetenskap stärks med bra grundläggande färdigheter, mångsidigare undervisningsmetoder och ökat samarbete mellan företag och skolor.
- Provmått i kort matematik bör vara obligatoriskt i studentexamen.
- Den reformerade yrkesutbildningen bör svara mot företagets akuta rekryteringsproblem, till exempel med hjälp av korta läroavtal eller genom att aktivt erbjuda företag utbildningstjänster för att uppdatera kompetensen hos personer i arbetsför ålder.
- Högskoleutbildningen bör erbjuda en tydlig väg för unga till första examen och en annan via vilken arbetande kan uppdatera sin kompetens. Mer precisions- och ändringsutbildning samt moduler.
- Modell för utbildning av invandrare som fokuserar på språkutbildning och yrkeskompetens som stöder sysselsättning.

1.2 Finland behöver en kompetensvision och mod att utföra saker och ting på ett nytt sätt

I framtiden erbjuder digitalisering och artificiell intelligens Finland enorma möjligheter. Den ekonomiska tillväxten förutsätter att verksamheten stöder sig på information, data och tjänster. Över 65 procent av företagen stöder dock på flaskhalsar i den digitala kompetensen. Digital kompetens behövs särskilt mycket inom försäljning, marknadsföring, innovationer, kommunikation, hantering av affärsinformation och administration.

Med hjälp av lämpliga åtgärder kan teknologiska omvälvningar bli nyskapande och öka produktiviteten och sysselsättningen. Genom att intensifiera samarbetet och skapa en mer strategisk ställning i internationella nätverk kan Finland förbättra sin framgångspotential.

Om Finland även framöver ska vara en föregångare inom kompetens och utbildning förutsätter detta att arbetslivets kompetensbehov åtgärdas och att globala megatrender beaktas. Därför gäller det att stärka partnerskapet mellan näringslivet och utbildningssektorn på alla nivåer i utbildningssystemet. Sysselsättningens vikt bör ökas i finansieringsmodellen för högskolor och läroanstalter. Dessutom behövs det internationellt konkurrenskraftiga kompetenskluster inom näringslivets olika sektorer. Nya samarbetsformer behövs för att närma alla utbildningsnivåer och -former till företagsverksamhet.

EK:s förslag

- Regeringen förbinder sig att fortfarande stödja målet enligt vilket forsknings- och innovationsverksamhetens andel av Finlands BNP är 4 procent fram till 2030.
- Regeringen ökar stegvis innovationsfinansieringen till en konkurrenskraftig nivå (bestående ökning med 300 miljoner euro). Största delen av tilläggsfinansieringen riktas till företagen via Business Finland.
- Vi reformerar ledningsmodellen för innovationsverksamhet och genomför ett pilotprojekt för ledning – till statsministerns stab rekryteras en innovations- och forskningsdirektör som rapporterar till statsministern och det ekonomipolitiska ministerrådet samt ansvarar för tilläggsfinansieringens effektivitet.
- Finland intresserar om det sker intressanta saker här – innovationssamarbetet bör bli en bra plattform för utbildning som lockar utländska kompetenta personer. Vi ökar Finlands dragningskraft som en forsknings-, utvecklings- och innovationsmiljö, eftersom företagen förbinder sig till investeringar tack vare den.
- Arbetsmarknaden och arbetstidslagen uppdateras till den digitala eran, och Finland blir en föregångare inom datanät.
- Vi ökar utbildningsresurserna enligt företagens kompetensbehov.
- Finland blir det första landet där företagens ekonomi administreras digitalt och helt i realtid.
- Vi tar fram förutsättningar för en hållbar skattebas för ett välmående Finland i plattformsekonomin era fram till 2030.
- Lagstiftningen bör möjliggöra och främja användningen av digitala tjänster.
- Vi utarbetar en styrmodell för att samordna innovations- och forskningspolitiken med utbildnings- och arbetskraftspolitiken.
- Vi samlar ihop alla högskolors utbildningsutbud, studiematerial och uppföljningsinformation till en gemensam digital plattform för att erbjuda studerande mer flexibla utbildningsmöjligheter.
- Alla utländska studerande i Finland erbjuds projekt- eller praktikantplatser i finländska företag.
- Vi fortsätter programmet Talent Boost: målet bör vara att få 20 000–35 000 utländska kompetenta personer till Finland fram till 2023.

1.3

Allas insatser är värdefulla. Vi behöver kompetent arbetskraft från både Finland och utlandet.

Marginalisering börjar redan i barndomen. Ett mer effektivt ingripande i ett tidigare skede förutsätter investeringar vid rätt tidpunkt i relevanta tjänster. Investeringen kostar, men endast en bråkdel av det pris som både individen och samhället betalar för bestående marginalisering från arbetslivet. Även partiellt deltagande i arbetslivet är mycket viktigt med tanke på både samhällets och individens välfärd. Den offentliga sektorns uppgift bör även framöver vara att anpassa efterfrågan på och utbudet av arbetskraft till varandra för att förebygga marginalisering inom arbetslivet. Arbetskraftstjänsterna bör utvecklas så att de blir mer tillgängliga och effektiva.

Finland behöver utländsk arbetskraft. Inte ens en lyckad utbildningspolitik räcker till för att garantera tillgången till kompetent arbetskraft. Arbetsbaserad migration bör främjas för att råda bot på kompetensbristen och rekryteringsproblemen på arbetsmarknaden. Finland är inte en särskilt lockande destination för utländska arbetstagare. För företag är det svårt att rekrytera personal i utlandet, och tillståndsförfarandet är långsamt. Inom förvaltningen är ansvaret för arbetsbaserad migration splittrat.

EK:s förslag

- Vi skapar verktyg med vars hjälp yrkesutbildade personer inom småbarnspedagogik kan identifiera de barn som behöver tidigt stöd och hänvisa deras familjer till kommunal socialservice.
- Stödet för barn som hotas av marginalisering förbättras genom att ålägga kommunerna att ordna tillräcklig hemservice och resurser för den.
- Tjänsterna för barn med inlärningsproblem förbättras genom att bland annat öka stöd- och specialundervisningen och ålägga kommunerna att tilldela tillräckliga resurser för detta. Därigenom undviker vi marginalisering i ett tidigt skede.
- Avgiftsfri och lagstadgad förskoleundervisning bör ordnas för 5-åringar.

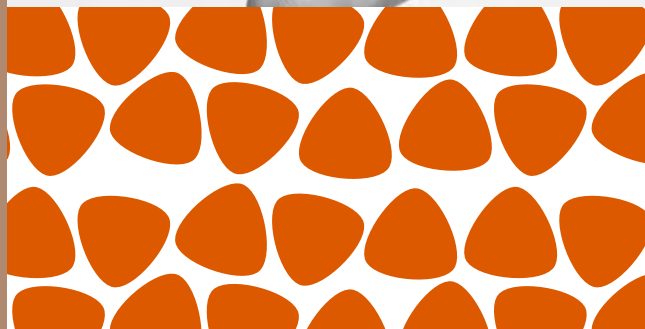
-
- Arbetsförmedlingens resurser ökas med hjälp av privata tjänsteleverantörer; tilläggsfinansieringen möjliggörs av att statens finansieringsandel för utgifterna för arbetslöshetsskyddet minskar.
 - Lönesubventionerna riktas till sysselsättning inom den privata sektorn, och användningen av lönesubvention minskas inom den offentliga sektorn. De resurser som sparas används till tillväxtservice- och arbetskraftsutbildning.
 - Lönesubvention för partiellt arbetsföra och långtidsarbetslösa som är svåra att sysselsätta bör höjas från nuvarande 30–50 till 30–70 procent.
 - Bindande beslut om lönesubvention bör i regel fattas på förhand så att arbetsgivare redan när de överväger att anställa partiellt arbetsföra och långtidsarbetslösa personer vet till ett hur stort och långt stöd dessa personer är berättigade.
 - Skyldigheten att erbjuda mertidsarbete bör slopas när ett företag anställer en svårt sysselsatt person med lönesubvention.

-
- Behandlingstiden för uppehållstillstånd som berättigar till arbete bör vara högst en månad. Om ansökan inte hinner behandlas inom denna tid bör den anses vara godkänd. Prövningen av tillgången på arbetskraft bör slopas i uppehållstillståndsförfarandet. Användningen av privata tjänsteleverantörer ökas avsevärt i mottagningen av ansökningar om uppehållstillstånd.
 - Erkännandet av utländska personers kompetens bör utvecklas i synnerhet när det gäller uppgifter och branscher som förutsätter yrkeskompetens. Myndigheterna bör ha tydliga specifika kriterier för att erkänna yrkeskompetens som erhållits genom utbildning utanför EU eller EES. Kriterierna kan omfatta tydligt definierad fortbildning.
 - Uppgifterna för att främja arbetsbaserad migration centraliseras till näringsministern, och utrikesministeriets uppgifter kompletteras med främjande av arbetsbaserad migration.
 - Finland marknadsförs aktivt som ett arbetsland i utlandet samt som en studie- och forskningsmiljö, och källskattepraxis för utländska nyckelpersoner etableras.
 - Engelska blir ytterligare ett servicespråk i vissa regioner.

2.

Hur säkerställer vi att arbete alltid är lönsamt?

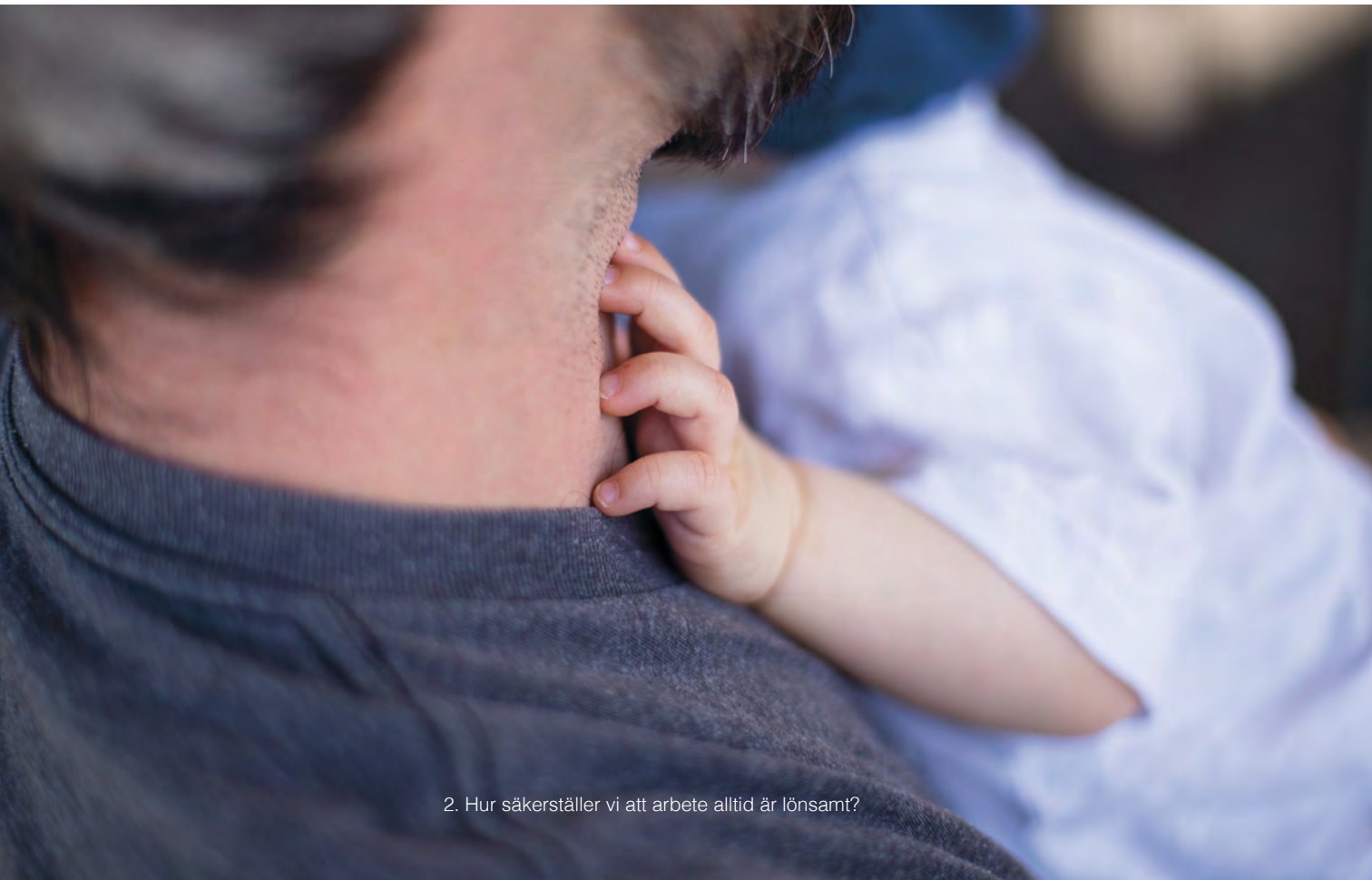
Företagens ökande problem med att hitta arbetskraft äventyrar den ekonomiska tillväxten. En orsak till de allt värre rekryteringsproblemen är incitamentsfällorna. Till följd av inkomstbeskattningen, de inkomstbundna serviceavgifterna och socialskyddet är arbete inte alltid det mest attraktiva alternativet med tanke på den personliga ekonomin. Orsaken finns i strukturer som skapar fel slags incitament.

2.1 Vi gör arbetet till det alternativ som alltid är bäst

Det ursprungliga syftet med stödformerna var att fungera som tillfälligt skydd, om en person av en eller annan orsak inte kunde sysselsätta sig eller råkade ut för överraskande utkomstproblem. Stödet bör dock skapa incitament för personen att sysselsätta sig på nytt så snabbt som möjligt, och arbete bör alltid vara mer ekonomiskt lönsamt än att leva på stöd. Arbete är det bästa socialskyddet. Därför gäller det att under nästa valperiod genomföra en socialskyddsreform som uppmuntrar till arbete.

Även den stränga beskattningen minskar intresset för arbete och förvränger även valet av studier och karriär på lång sikt. Den stränga beskattningen av arbete är det största problemet i Finlands skattepolitik, och en sänkning av inkomstbeskattningen bör vara det främsta målet för Finlands skattepolitik. Det behövs incitament för arbete, utveckling och karriärframsteg i alla inkomstklasser. Vårt skattesystem bör stödja mottagandet av arbete. Det bör alltid vara lönsamt att arbeta.

EK:s förslag

- De inkomstbundna dagvårdsavgifterna sänks så att den genomsnittliga dagvårdsavgiften sjunker från ca 150 till 130 euro. En motsvarande ändring görs också för dem som sköter barn med stöd för privat vård av barn.
- Anpassningen av bostadsbidrag till arbetsinkomster förbättras så att arbetsinkomster och en ökning av dem skär ner på bostadsbidraget i en mindre grad. Samtidigt bör bostadsbidragets självriskandel höjas.
- Förenklingen av socialskyddet påbörjas genom att slå ihop utkomststödet och det allmänna bostadsbidraget.
- Det inkomstrelaterade utkomstskyddet graderas, och stödets maximala längd förkortas med 50 dagar.
- Arbetslöshetskassornas andel av finansieringen av stödet höjs från 5,5 till 10 procent. Samtidigt sänks löntagarnas allmänna arbetslöshetsförsäkringsavgift. Reformen ändrar inte löntagarnas totala finansieringsandel.
- Beslut fattas om ett långsiktigt skattelättnadsprogram som sträcker över valperioder och som har följande mål:
 - Medelinkomsttagares inkomstbeskattning sänks till en nordisk nivå.
 - Den högsta marginalsattesatsen sänks åtminstone till 50 procent.
 - Vi satsar kraftigt för att förbättra incitamenten för mottagande av arbete genom att ändra beskattningen av små förvärvsinkomster och höja arbetsinkomstavdraget.

2.2

Vi skapar ett bättre och mer jämställt system för familjeledighet

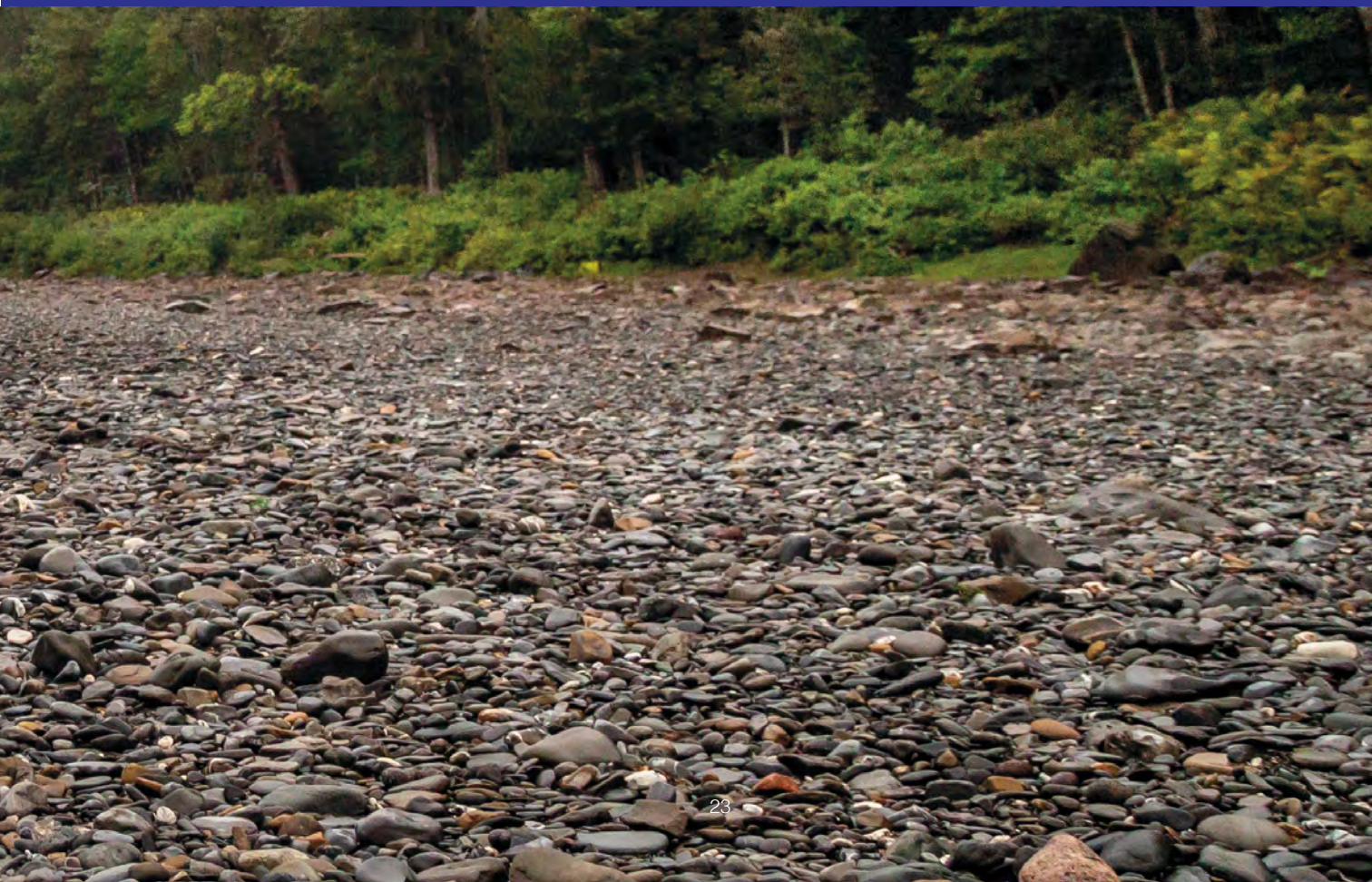
Genom att reformera familjeledighetssystemet kan vi tackla hela fyra separata utmaningar. För det första stiger sysselsättningsgraden i Finland när kvinnor deltar i arbetslivet mer aktivt. För det andra förbättrar en jämnare fördelning av familjeledigheter kvinnors karriär- och löneutveckling samt resulterar i färre avbrott för anställningar. För det tredje förbättrar invandrarkvinnornas deltagande i arbetslivet väsentligt både deras och deras familjers integration. Och sist men inte minst: deltagande i högklassig småbarnspedagogik främjar likabehandlingen av barn.

EK:s förslag

- FPA åläggs att betala föräldradagpenning mer flexibelt.
- De perioder med föräldradagpenning som avses i sjukförsäkringslagen delas mellan föräldrarna så att modern har rätt till en dagpenningperiod på totalt 7 månader och fadern till en dagpenningperiod på 6 månader.
- Den maximala längden på stödet för hemvård förkortas så att det gäller tills barnet fyller 18 månader.
- Finansieringen av tjänster inom småbarnspedagogik ökas med ca 120 miljoner euro på årsnivå för att förbättra tillgången och kvaliteten på tjänsterna.

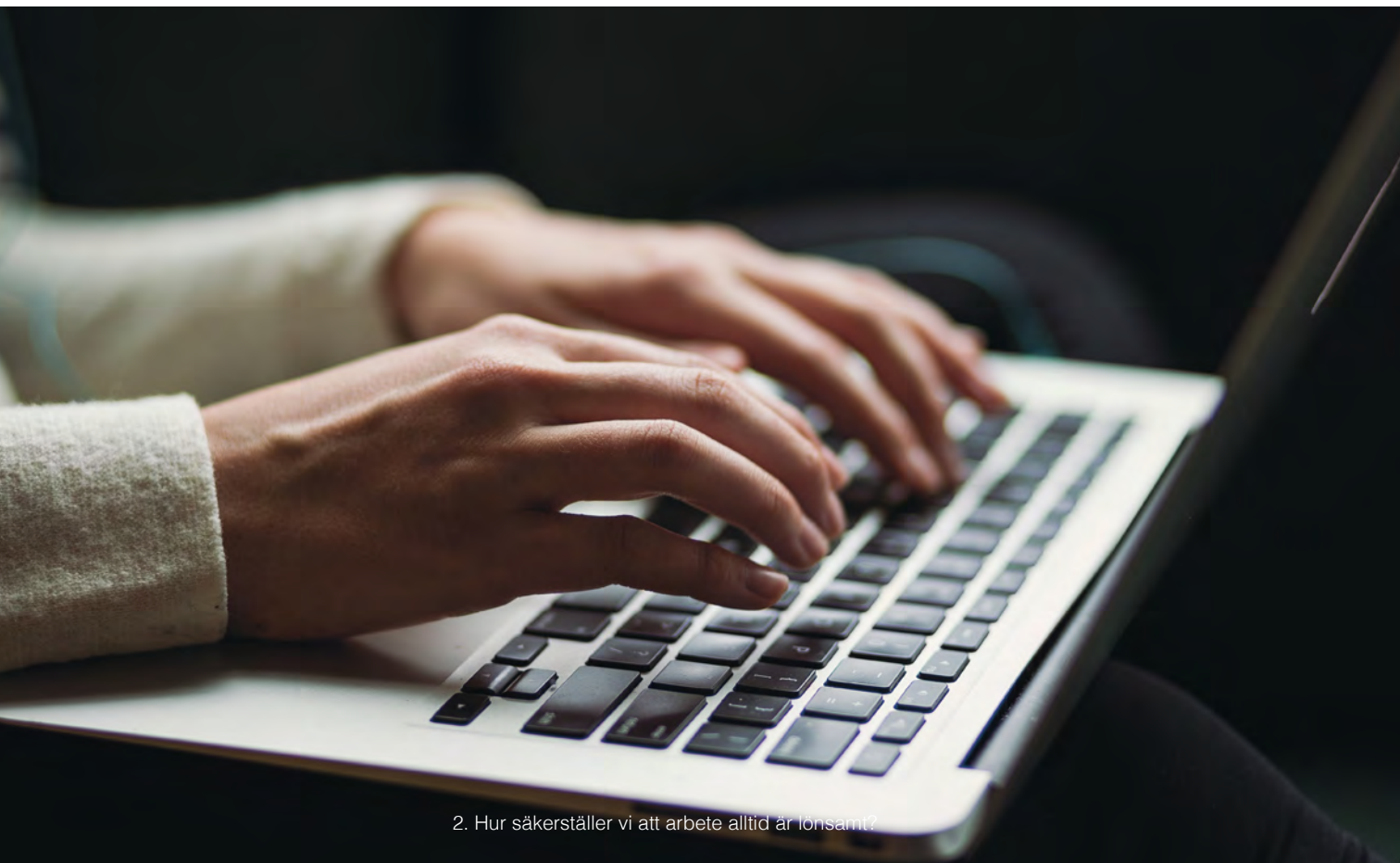
2.3

Vi moderniserar lagen om arbetsfred.

Vi ökar förtroendet genom lokala avtal.

Lagstiftningen om arbetsfred från 1946 bör reformeras totalt, eftersom den inte längre motsvarar behoven hos dagens samhälle. Ett av de största problemen är det stora antalet olagliga arbetsstrider, deras små påföljder i relation till den skada som de orsakar och de oproportionerligt omfattande solidariska arbetsstridsåtgärderna. Även antalet politiska arbetsstrider har ökat i oroväckande grad. Arbetsstrider orsakar ofta omfattande störningar i den nuvarande nätverkande operativa miljön och försämrar de finländska företagens tillförlitlighet och konkurrenskraft.

Finland bör få mer flexibla arbetslivsbestämmelser. Möjligheterna till lokala avtal har inte ökat i lagstiftningen på samma sätt som när det gäller kollektivavtal, vilket har gjort det svårare att avtala om arbetsvillkor i företag. Förfarandena för samarbetsförhandlingar enligt lagen om samarbete inom företag är mycket komplicerade. Begränsningarna för arbetsavtal för viss tid höjer sysselsättningströskeln. Flexibla lokala lösningar kunde underlätta läget avsevärt för till exempel turism- och restaurangföretag under turistsäsongen.

EK:s förslag

- Sanktionerna för deltagande i olagliga arbetsstrider bör höjas avsevärt. De plikter som utdöms för olagliga arbetsstrider har i allmänhet uppgått till endast några tusentals euro, medan de skador som företag orsakats har varit avsevärda. I Finland har det årligen förekommit ca 100 olagliga arbetsstrider, medan så gott som inga förekommit i till exempel Sverige.
- Oproportionerliga solidariska arbetsstridsåtgärder bör förbjudas. Vid bedömningen av vad som är oproportionerligt bör särskild uppmärksamhet fästas vid de skador som orsakas utomstående.
- Lagstadgade gränser för politiska arbetsstrider bör ställas på samma sätt som i övriga Norden.
- Utökandet av möjligheterna till lokala avtal bör utgöra en del av alla framtida reformer av arbetslagstiftningen enligt genomslagsprincipen. I samband med alla projekt gäller det att vid varje bestämmelse bedöma i vilken grad rätten till lokala avtal antingen mellan arbetsgivaren och arbetstagarnas representant och/eller i synnerhet mellan arbetsgivaren och enskilda arbetstagare kan ökas.
- Den nedre gränsen för tillämpningen av lagen om samarbete inom företag höjs så att den gäller företag med minst 50 anställda. Förfaranderegler i lagen förenklas, och sanktionerna för brott mot dem lindras. Minimitiderna för förhandlingar om minskning av arbetskraften slopas.
- Förutsättningarna för ingående av arbetsavtal ändras så att arbetsavtal för viss tid kan ingås utan någon särskild grund för högst ett år.

2.4

Vi tar hand om kommande generationer: vi bevarar vårt pensionssystem på en hållbar grund

Pensionssystemet i Finland är på det stora hela i skick, men vid behov ska det kunna flexa. Arbetspensionsskyddet bör utvecklas på lång sikt och basera sig på samförstånd med finansiärerna. När försörjningskvoten försämras bör också arbetspensionssystemet regelbundet granskas, och om åtgärder behövs ska de vidtas snabbt.

EK:s förslag

-
- Vi förbättrar äldre och partiellt arbetsföra personers sysselsättningsmöjligheter genom att reformera modellen med avgiftsklasser för invalidpensioner.
 - Regeringen bereder förslagen till ändring av lagstiftningen om arbetspensionssystemet utifrån gemensamma förslag av arbetspensionssystemets finansiärer och deras parter.
 - De centrala målen för arbetspensionspolitiken är en ekonomiskt hållbar försörjningskvot, en tillräcklig pensionsnivå, hållbar finansiering och rättvisa mellan generationerna; på detta sätt stöder man också hela den ekonomiska politikens trovärdighet.
 - Arbetspensionssystemets ekonomiska och sociala hållbarhet bedöms i enlighet med avtalet om pensionsreformen 2017.
 - Det privata och kommunala arbetspensionssystemet slås ihop utan att ändra de försäkrades ställning och finansiärernas skyldigheter på ett neutralt sätt med tanke på konkurrensen inom arbetspensionsbranschen.
 - Familjepensionssystemet reformeras utifrån social- och hälsovårdsministeriets utredning (Social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2017:19).

Finland är en internationell och öppen ekonomi, vars nordiska värdegrund baserar sig på solidaritet. Finland bör även framöver bära sitt ansvar för att hjälpa asylsökande i nöd. Men endast genom att satsa på integration kan vi säkerställa att vi undviker risker relaterade till migration och att vi fullt ut kan utnyttja de möjligheter som den medför.

Arbete är den bästa formen av integration. Lönesubventionsperioder eller yrkesinriktad arbetskraftsutbildning fördubblar nästan invandrares möjligheter att få arbete. För närvarande räcker lönesubvention dock inte till för att täcka kostnaderna för en lägre produktivitet och en ökad handledning på arbetsplatserna. Dessutom behövs en separat modell för integrerande arbete för att avsevärt påskynda invandrares sysselsättning.

EK:s förslag

-
- Så kallat integrerande arbete efter svensk modell införs i Finland. Detta föranleder branschvisa avtal om arbetsvillkor för dem som integreras. I samband med detta avtalar man separat om statens roll i skapandet av förutsättningar för integrerande arbete. När det gäller personer som beviljats asyl höjs lönesubventionens maximala belopp till 70 procent av anställningskostnaderna under högst 12 månader (på samma sätt som för partiellt arbetsföra och långtidsarbetslösa).
 - TE-byråerna åläggs redan i samband med integrationsplanen att fatta bindande förhandsbeslut om rätten till lönesubvention, av vilket stödets belopp och längd tydligt framgår.
 - Det bör utan undantag vara obligatoriskt att delta i språkutbildning och annan utbildning. Om detta försummas sjunker stödnivån.
 - Efter att en person har beviljats uppehållstillstånd bör en omfattande kompetenskartläggning omedelbart utarbetas för personen.
 - Myndigheten ska tillsammans med företag inom personal- eller utbildningstjänster kartlägga arbetsföra personers kompetens och göra en personlig lämplighetsbedömning för var och en. Onödiga kurser som "passar alla" bör slopas och i stället gäller det att satsa på skräddarsydda lösningar.

Vi underlättar boendet och rörligheten: tillväxt från städer och omsorg om hela Finland

Urbaniseringen är ett globalt fenomen som sker på grund av människors personliga beslut och preferenser samt förändringar på arbetsmarknaden – även i Finland. En starkare urbaniseringspolitik ökar tillväxten som i bästa fall sprids utanför städerna. Genom en hållbar urbaniseringspolitik kan vi motverka klimatförändringen och andra skadliga konsekvenser för miljön och naturen. Genom planläggning åstadkommer vi hållbara trafiklösningar, bra boendelösningar och en rörlig arbetskraft.

EK:s förslag

- Vi inrättar en ministergrupp för urbaniseringspolitik för att stödja tillväxt. Regionutvecklingen utgår från att varje landskap ska ha åtminstone en livskraftig metropol. Metropolområdets internationella betydelse för hela Finlands framgång blir en del av beslutsfattandet.
- Vi stöder utvecklingen av en ny urban kultur och stadskärnornas vitalitet genom ett separat kulturpolitiskt program.
- Regeringen förbinder sig till den parlamentariska arbetsgruppens förslag till en långsiktig utveckling av trafikinfrastrukturen. I utvecklingen prioriteras stamfärleder.
- Tågförbindelserna mellan Helsingfors, Åbo och Tammerfors utvecklas så att tågtrafiken kan öka och bli snabbare.
- Utnyttjandet av data i trafiken ökas. Information om smidiga rutter, resor, alternativ, utsläpp och kostnader bör finnas till hands i alla terminaler och transportmedel.
- Planläggningen påskyndas och systemet reformeras för att främja bostadsproduktion och annan företagsverksamhet: bland annat minskar man antalet plannivåer, utvecklar delaktigheten och skapar smidigare besvärprocesser.
- En projektplan införs för att genomföra enskilda bostadsområdes- och företagsprojekt, och företagen får rätt att anhängiggöra den. I synnerhet i huvudstadsregionen främjas ändringar av användningsändamålet för tomma kontorsbyggnader för att öka bostadsproduktionen. Den bebyggda miljön bör styras på ett mer övergripande sätt, och MBT-avtal bör förnyas och utvidgas.
- Regionutveckling som baserar sig på olika regioners starka sidor främjas till exempel inom turism, batteriteknik och bioenergi.

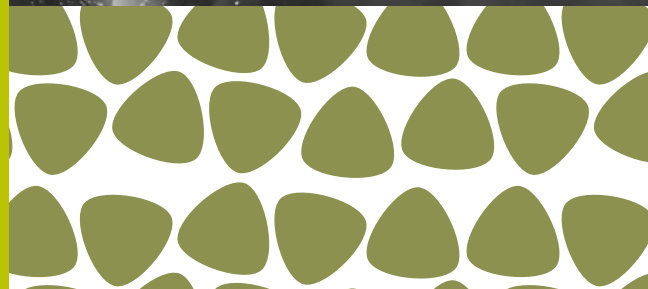
3.

Hur skapar vi både ett framgångsrikt Finland och en bättre värld?

Vad handlar konkurrenskraft om? Om att vi i en global värld hela tiden konkurrerar med alla bland annat när det gäller att locka investeringar, kapital och kompetent arbetskraft samt att sälja varor och tjänster. Företagen bör kunna reagera snabbt på marknadsförändringar: eftersom marknaderna och konsumenternas preferenser varierar är det viktigt att företagen kan förutse till exempel myndighetspraxis och beskattning. En agil stat som agerar förutsebart, opartiskt och transparent främjar tillväxt och möjliggör förnyelse.

I en global värld finns det också globala utmaningar – en av de största är klimatförändringen. Hittills har människan visat att hon kan komma med väldigt innovativa lösningar på mänsklighetens stora problem. Den förväntade livslängden i världens fattigaste land är i dag högre än den var i världens rikaste land för 200 år sedan. Nio av tio barn i världen går i grundskola, och nästan lika många flickor och pojkar börjar i grundskolan. Ett stort tack för allt detta hör till den fria marknadsekonomin.

Till skillnad från läget i EU och Finland fortsätter de globala koldioxidutsläppen att öka: i dag är de över 46 procent större än 1990. Uppnåendet av målen för en hållbar utveckling i de fattigaste länderna förutsätter enligt FN:s bedömning nya privata investeringar på hela 2 500 miljarder dollar per år. Med hjälp av smarta och innovativa energilösningar kan även denna enorma utmaning tacklas. Och det bästa är att den finländska kompetensen på detta område hör till världstoppen.

3.1

Schysst spel: Öppna marknader och opartiska konkurrensförutsättningar för den privata och offentliga sektorn

Den offentliga sektorns roll och storlek är stor i Finland jämfört med EU. Den är aktiv på marknaden och reglerar i hög grad företagets verksamhet. Staten och kommunerna bör övergå från producent till möjliggörare och skapa en gynnsam operativ miljö för en sund konkurrens. Det behövs mer samarbete och en fungerande dialog mellan den offentliga och privata sektorn.

Statens och kommunernas offentliga upphandlingar i Finland uppgår till rentav 35 miljarder euro om året. Det finns redan över 2 000 kommunägda företag, och deras omsättning är över 10 miljarder euro. Upphandlingar har en stor inverkan på den offentliga ekonomin, marknadernas funktionsätt och den offentliga servicen för medborgarna. Framöver bör offentliga upphandlingar därför ordnas på ett vettigare och mer innovativt sätt som samtidigt utvecklar marknaden och konkurrensen.

Kommunerna agerar i allt högre grad på konkurrensutsatta marknader och får oschyssta konkurrensfördelar från skattemedel. Övervakningen av regleringen bör effektiviseras, och förbrytelser bör leda till ekonomiska påföljder.

Plattformsekonomin och de digitala marknaderna ger hela tiden upphov till nya aktörer och produkter på marknaden. De traditionella gränserna mellan olika branscher har suddats ut. Gränsen mellan det offentliga och privata förändras hela tiden, vilket i synnerhet återspeglas i utmaningarna med de pågående omfattande strukturreformerna. Sektorer bör avregleras ansvarsfullt så att man inte heller framöver klarar sig i konkurrensen genom att tumma på reglerna, och alla aktörer bör behandlas opartiskt.

EK:s förslag

- Offentliga tjänster bör i allt högre grad öppnas för privata företag, och lagstiftning och myndighetspraxis bör behandla privata respektive offentliga aktörer neutralt.
- På konkurrensutsatta marknader bör aktörerna alltid agera som bolag eller som andra samfund.
- Den offentliga sektorn bör prissätta tjänster på marknadsvillkor, och verksamheten på marknadsvillkor bör separeras från den övriga verksamheten i bokföringen: korssubventionering tillåts inte.
- Iakttagandet av konkurrensneutralitetsregleringen bör effektiviseras med hjälp av vitespåföljder.
- Kommunerna och landskapen får en roll som möjliggörare: samarbete och skapande av en gynnsam operativ miljö i stället för egen produktion.
- Kommunerna bör sluta allokera skattemedel till grannkommuner – inga icke-konkurrensutsatta upphandlingar av kommunägda bolag.
- Öppenheten och användbarheten hos offentliga data som sammanställts med skattemedel bör ökas.
- Minst 10 procent av de offentliga upphandlingarna bör vara innovativa. Incitament för risktagande genom innovativa upphandlingar bör skapas för kommunerna.
- I offentlig upphandling gäller det att betona slutresultatet, inte upphandlingsprocessen i sig.
- Konkurrens bör främjas och nya rutiner möjliggöras genom att avreglera marknader och upphäva lagstadgad ensamrätt.

3.2

Staten sätter fart på marknadsekonomin

Värdet på finska statens bolagsegendom överstiger 25 miljarder euro. Enligt OECD:s jämförelse hör Finland till toppen när det gäller statens innehav. Utöver statsägda företag som är verksamma i kommersiella miljöer äger olika ministerier bolag med särskilda uppgifter. Det är dock inte ändamålsenligt att bolag med särskilda uppgifter konkurrerar med privata företag. Staten bör reglera de kommunägda bolagens verksamhet även genom lagstiftningen. Dessa bolag har överträtt kommunsektorn och agerar med olika spelregler än privata företag.

EK:s förslag

- Vi granskar statens ägarpolitik och varje bolag med särskilda uppgifter (inkl. Valtion kehittämis-yhtiö Vake Oy) en gång per fyra år i syfte att späda ut statens innehav. Även statens fastighetsegendom bör granskas kritiskt med fyra års intervall.
- Staten bör visa exempel på ägande för kommunerna och landskapen.
- Staten bör introducera sina innehav på Helsingforsbörsen om detta är möjligt och med beaktande av marknadsläget, och alla börsintroduktioner av statsbolag bör involvera en emission till privata investerare. Det samma gäller andra aktieemissioner.
- Alko Ab:s ägarstyrning överförs till avdelningen för ägarstyrning vid statsrådets kansli.

3.3

Vi gör god förvaltning till ett varumärke för Finland

God förvaltning uppstår inte av sig själv utan kräver genomtänkta åtgärder och en förändrad inställning. Förvaltning är en servicebyrå, vars uppgift är att stödja tillväxt, förnyelse och sysselsättning. Vid sidan av förutsebart och lagenligt beslutsfattande bör varje myndighet se till att servicen fungerar och är tillgänglig samt att beakta kundupplevelserna och sin serviceinställning.

Lagstiftningens kvalitet och innehåll är viktigare än dess kvantitet. Ett bra mål är dock att den gällande lagstiftningens kvantitet minskar. En bra och högklassig reglering förbättrar förvaltningens smidighet. Vi bör arbeta för en god förvaltning och en fungerande reglering även i EU. Med beaktande av den enorma processen till följd av ändringarna av EU-regleringen är det särskilt viktigt att regleringen är tydlig, möjliggörande, förutsebar och teknologineutral samt att den kan tillämpas i den digitala eran och föränderliga förhållanden.

Företagen bör kunna få de myndighetstillstånd som behövs smidigt och snabbt. Det är också en miljögaranti om ny teknik som minskar utsläppen blir tillgänglig snabbare än i dag. Framöver bör allt mer uppmärksamhet fästas vid dessa tjänsters förutsebarhet, smidighet och effektivitet. För att företagen och Finland ska nå framgång bör radikala steg mot artificiell intelligens tas i digitaliseringen av tillståndssystemen. Tillståndssystemen bör kunna betjäna företag elektroniskt. Tjänsten bör bland annat skapa beslutsförslag automatiskt.

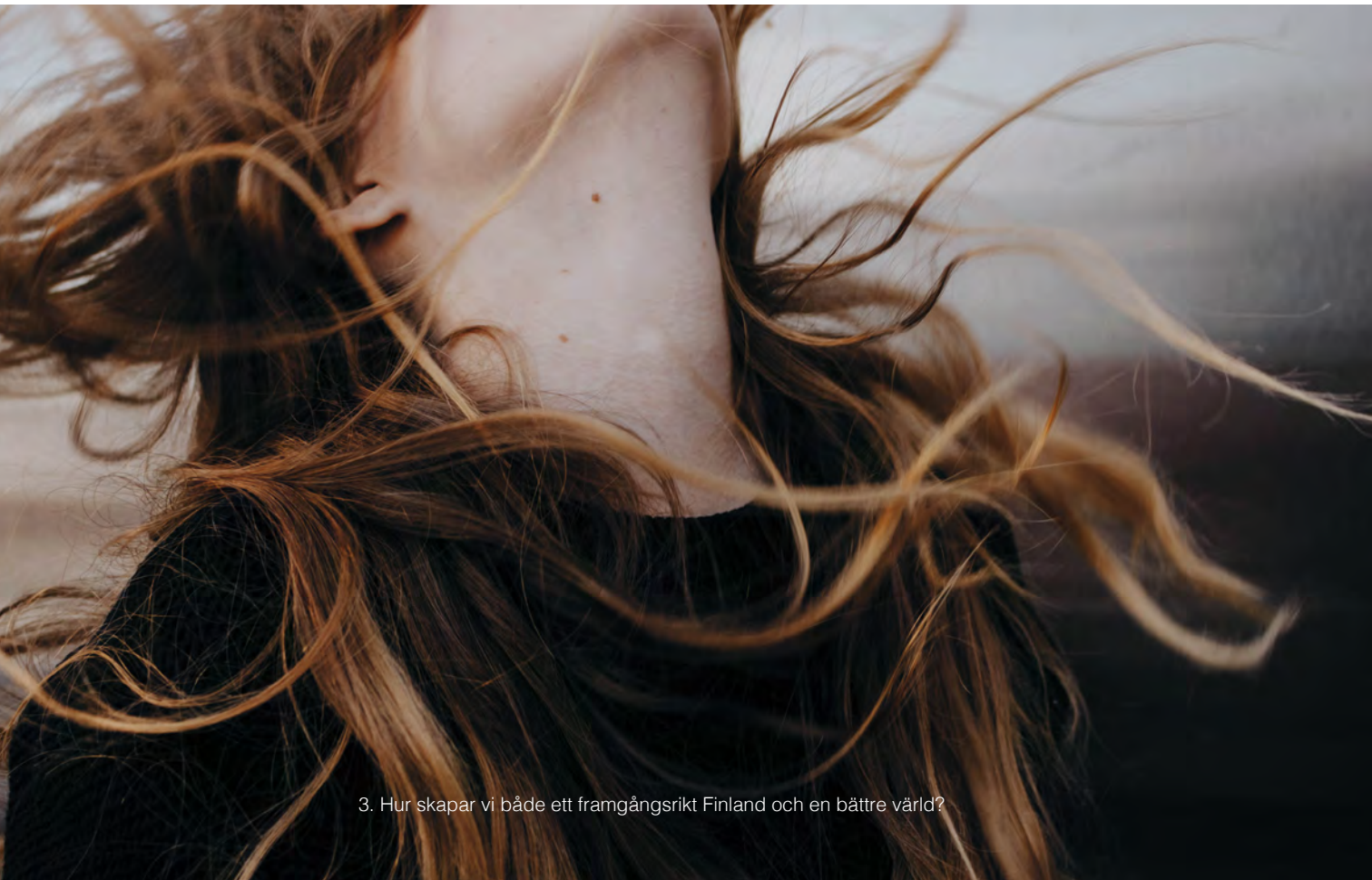
EK:s förslag

- Förvaltningen bör ha ett mätbart servicelöfte, vars mål är en agil och kundorienterad verksamhet med beaktande av högklassigt beslutsfattande och förutsebarhet. På statsrådets nivå är dess centrala innehåll ett löfte om ett välmående Finland, där det lönar sig att arbeta, ägna sig åt företagsverksamhet, investera och skapa arbetsplatser.
- Vi förlänger ämbetsverkens öppettider. De statliga och kommunala tjänsternas öppettider bör förlängas avsevärt på kvällar och veckoslut i enlighet med kundernas behov.
- De möjligheter som digitaliseringen medför bör utnyttjas fullt ut inom offentlig service och myndighetsärenden. Elektroniska verktyg bör kunna användas på möten och i andra kontakter. Samservice bör införas på ett omfattande plan.
- Kraven på kostnader och konkurrenskraft bör bedömas allt mer brett, och kalkylatorer för kostnadskonsekvenser bör införas som ett obligatoriskt verktyg på alla ministerier i anslutning till lagberedningen.
- Regleringsprincipen ”en in – en ut” bör först etableras på statsrådets nivå. Målet är dock att öka ambitionsnivån till ”en in – två ut”.
- Konsekvensbedömningarna och deras inverkan bör utvecklas på olika sätt. Anvisningarna för konsekvensbedömningar och behörigheten hos rådet för bedömning av lagstiftningen bör utvecklas. Det gäller att skapa ett förfarande för systematiska konsekvensbedömningar av lagstiftningen i efterhand.
- Vi ser till att ärenden som bereds på EU-nivå tas med i den politiska diskussionen i god tid.
- I det nationella genomförandet av EU-lagstiftningen gäller det att utnyttja optioner och undvika nationell tilläggsreglering.
- Myndighetskontrollen bör vara rättvis och effektiv, och dess kostnader bör vara måttliga för den övervakade.
- Vi fortsätter att utveckla anmälningsförfarandena och förfarandet för preliminära förhandlingar så att de omfattar mer än en regeringsperiod och tar fram fortsatta lagförslag över en disk.
- I tillståndsförfarandet tillämpas i regel behandlingstider som är bindande för myndigheterna, och om möjligt tillämpas den så kallade Hollandsmodellen, där tillståndet anses vara beviljat om beslut inte fattats inom tidsfristen.

3.4 **Beskattning som incitament för tillväxt, företagande och ägande**

Beskattning är en central faktor som påverkar företagens operativa miljö och investeringsbeslut. Det gäller att fortlöpande se till att Finlands samfundsskattebas och företagsskattesystem är konkurrenskraftiga så att vi kan locka företag och funktioner med hög värdeförädlingspotential hit.

Den helhet som företags- och kapitalbeskattningen bildar bör främja företagande och finländskt ägande. Finlands nuvarande dividendskattesystem för onoterade företag är komplicerat och styr på ett konstgjort sätt företagens beslut samt behandlar företag i olika branscher och olika investeringsformer oneutralt.

EK:s förslag

- Den nuvarande konkurrenskraften hos samfundsskattebasen i Finland jämfört med bland annat övriga Norden bör bevaras.
 - Finland bör även framöver försvara små exportorienterade ekonomiers beskattningsrätt i internationella skattereformer.
 - Vi inför inte en nationell eller europeisk digitalskatt eller andra skatterättsliga lösningar, utan besluten fattas på global nivå.
 - EU säkerställer sin globala konkurrenskraft och undviker ”skattekrig”.
 - Vi bevarar Finland som en skattemässigt attraktiv operativ miljö och investeringsmiljö i utländska investerares ögon (källskatt).
 - Omfattande utvidgningar av skattebasen kompenseras genom sänkta skattesatser eller på annat sätt.
- EK föreslår en strukturell reform av dividendbeskattningen så att den inte är beroende av nettoförmögenheten. Den totala skattebelastningen för dividender borde ligga i närheten av den rådande kapitalbeskattningen, och beskattningen av små dividender bör bevaras.
- Åtstramningarna av arvs- och gåvoskatten efter 2011 bör slopas.
- Momsen och punktskatterna höjs inte.
- Vi sörjer för företagens internationella konkurrenskraft när det gäller energibeskattningen, industrins elskatt höjs inte och serviceföretagens elskatt sänks gradvis till samma nivå som för industrin.
- Vi förhåller oss extremt kritiskt till nya punktskatter.
- Företagens operativa miljö bör vara förutsebar.
- Vi fortsätter påverkansarbetet för att slopa den låga gränsen för uppbörden av moms inom import redan före 2021 för att förbättra de finländska företagens konkurrensposition.

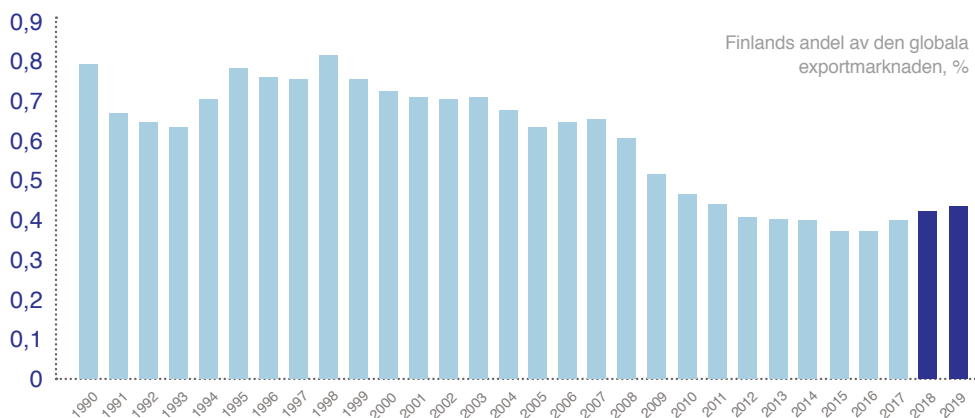
3.5

Fungerande internationaliseringstjänster. Företagspolitiken bör fokusera på ägande och arbetsgivarföretagare.

Vår välfärd baserar sig fortfarande på internationell affärsverksamhet. År 2017 var värdet på den finländska exporten av varor och tjänster 86,3 miljarder euro, och exportens andel av BNP steg till närmare 39 procent. Exporten av tjänster ökar hela tiden, men industrin står fortfarande för största delen. Enligt Finlands Banks uppskattning sysselsätter exporten över en halv miljon finländare. Vår framgång inom export avgör riktningen för Finlands ekonomi och påverkar avsevärt sysselsättningsläget i landet och därigenom hela välfärdssamhällets hållbarhet.

Finlands ekonomi växer eller förtvinar i takt med de små och medelstora företagen. Under det senaste årtiondet har en stor del av de nya arbetsplatserna uppstått i små och medelstora företag. Samtidigt finns det allt färre sysselsättande företag, och i dag sysselsätter endast vart tredje företag en annan person utöver företagaren. Finland behöver reformer som uppmuntrar företagare till att investera, sysselsätta och bli mer internationella. Ägande bör bli mer attraktivt, inte bara för ägarföretagare utan mer generellt för individerna och hushållen.

Finlands andel av den globala exporten halverades till följd av strukturomvandlingen inom nyckelbranscherna, den försämrade konkurrenskraften och de ekonomiska problemen i Ryssland.

Källa: Europeiska kommissionen, databasen Ameco

EK:s förslag

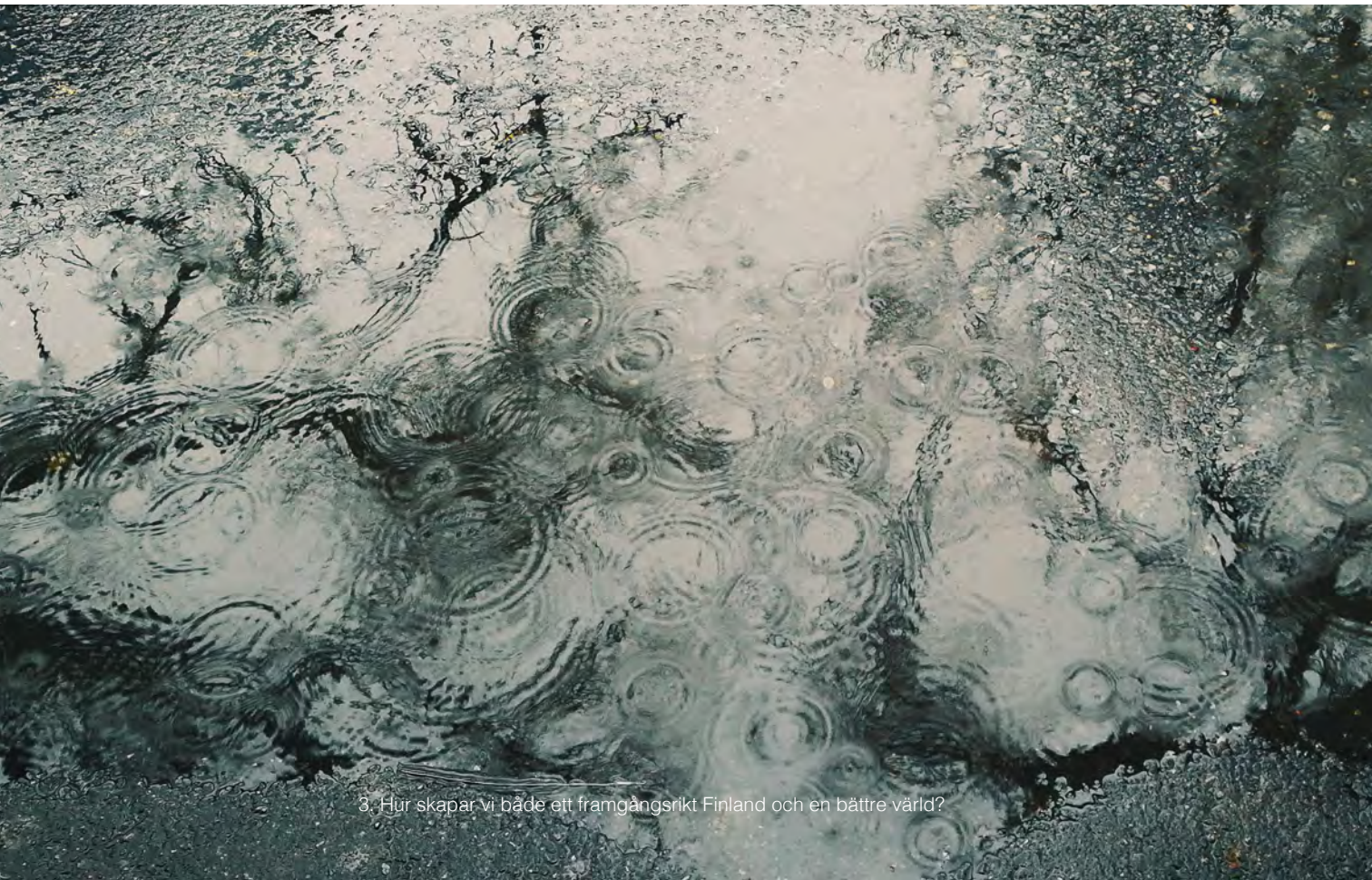
- Vi ger Finnvera en möjlighet till direkt utlåning.
- Vi utvecklar internationaliseringstjänsterna så att de håller samma nivå som i konkurrentländerna genom att öka tjänsternas kundorientering, avveckla byråkrati, satsa på samservice och stärka utländska nätverk.
- Vi gör ägandet mer attraktivt genom att införa placeringssparkonton och stärka kunskapen om ekonomi och företagande på olika studienivåer. Utifrån erfarenheterna bedömer vi om vi kunde inför skattefrihet för små dividender från börsen.
- Vi underlättar sysselsättningen genom att sänka lönebikostnaderna, öka möjligheterna till lokala avtal och minska anställningsbyråkratin.
- Vi effektiviserar myndighetsverksamheten genom att fastställa tidsfrister för myndighetsbeslut, påskynda behandlingen av tillstånd och se till att konkurrensreglerna iakttas.

Vi löser klimatproblemen med innovationer, cirkulär ekonomi och globala åtgärder

Klimatförändringen är onekligen den allvarligaste utmaningen i vår tid, och vi kan inte tackla den utan internationellt samarbete. EK stöder en ambitiös klimatpolitik. Finländska företag kan lyckligtvis erbjuda många klimatlösningar baserade på olika teknologier och servicekoncept, och de bör effektivt marknadsföras runt om i världen.

Genom att satsa på åtgärder som motverkar klimatförändringen och på hållbar tillväxt bidrar vi också till att benägenheten att migrera bland människor som lever i fattigdom utan framtidsutsikter avtar. Afrika är Europas ödesfråga. Finansiering av privata investeringar i utvecklingsländer förutsätter fungerande och internationellt konkurrenskraftiga utvecklingsfinansieringsinstrument.

Cirkulär ekonomi bör främjas på marknadsvillkor med beaktande av att innovativa företag har en central roll när lösningar utvecklas. Förutsättningen för framgång inom cirkulär ekonomi är att man skapar ramar för jämställda och fungerande råvarumarknader samt partnerskap och serviceverksamhet över branschgränserna vid övergången från varor till tjänster. Cirkulär ekonomi bör prioritera högteknologisk kompetens och export. Finland kan uppnå konkurrensfördelar inom cirkulär ekonomi genom att proaktivt genomföra EU:s mål.

EK:s förslag

- Finland är initiativtagande och aktivt i EU:s kommande beslut om energi och klimat samt bioekonomi och cirkulär ekonomi så att god finländsk praxis kan spridas även till andra länder. Finland och Finlands näringsliv har förbundit sig att främja målen för klimatkonventionen i Paris och de åtgärder som detta förutsätter.
- Prissättningen av globala utsläpp främjas tillsammans med EU i syfte att minska utsläppen snabbt och effektivt. Samtidigt blir den internationella konkurrensen mellan företagen mer jämlik, medan marknaden för kolsnåla lösningar växer.
- Finland bör påverka EU:s handelspolitik och utvecklingen och befästandet av WTO:s regler för att förbättra klimatpolitikens effekt.
- Vi utnyttjar hållbara offentliga upphandlingar och projekt som främjar exporten av finsk cleantech (t.ex. Clean Energy Ministerial, Mission Innovation), och dessutom stöder vi internationaliseringstjänster för export av rena lösningar i synnerhet för små och medelstora företag (Business Finland). Vi utnyttjar både inhemsk och internationell klimat- och utvecklingssamarbetsfinansiering i företagens exportprojekt.
- Vi främjar en minskning av utsläppen genom beskattning av trafiken, till exempel genom att skapa effektivare skatteincitament för köp av bilar med låga utsläpp.
- Ur ett hållbarhetsperspektiv bör den finska handeln ha samma förutsättningar som handeln utanför EU. Vi förutsätter att internationella nätbutiker ska ta sitt producentansvar, vi slopar momsfriheten för varor som kostar under 22 euro och som konsumenter beställer från länder utanför EU och börjar debitera tull på varor som kostar under 150 euro.
- Vi ser till att Finnfund har tillräckliga verksamhetsförutsättningar genom investeringar eller annat kapital.
- Näringslivet främjar cirkulär ekonomi på marknadsvillkor. Vi fortsätter att röja undan hinder för cirkulär ekonomi i Finland och EU, till exempel när det gäller återvinning av biflöden och avfall.
- Genom offentlig upphandling och finansiering kan cirkulär ekonomi införas i praktiken.
- Företag erbjuds incitament för forskning, utveckling och innovationer samt pilotprojekt för att de ska utnyttja bioekonomi och cirkulär ekonomi i affärsverksamheten och exporten. Kalkyl- och jämförelsemodellerna bör vara materialneutrala och basera sig på bästa tillgängliga kunskap om livscykelkonsekvenser.

3.7

Trafikförbindelser på samma nivå som i övriga Norden. Välfärd av mångsidig energi.

Trafikförbindelserna är långa i Finland, liksom avståndet till den europeiska marknaden. Därför är trafikens kostnadsnivå hög. Trafikavgifterna och -skatterna är således en konkurrensfaktor. Dessutom är en smidig och effektiv trafik och logistik viktiga med tanke på tillväxten och konkurrenskraften. Det behövs en nivåhöjning i finansieringen av trafikleder med vars hjälp man kan närma sig den nordiska nivån och fortsätta att utveckla lederna och minska reparationsskulden. Kortsiktigt beslutsfattande bör ersättas med en ny långsiktig planering och nya finansieringsformer.

Vid sidan av fungerande trafikförbindelser har den finländska ekonomins långvariga framgång påverkats av en bra tillgång till måttligt prissatt energi. Dessutom har energiproduktionen i Finland sedan länge varit främst kolsnål, och andelen kolsnål energi ökar hela tiden. Energibeskattningen och utsläppshandeln påverkar företagets konkurrenskraft i synnerhet i världshandeln. Även energisystemet gynnas allt mer av digitalisering och artificiell intelligens. Lagstiftningen bör möjliggöra nya energitjänster för konsumenter.

EK:s förslag

-
- Finansieringen för basstrafikledshållningen höjs till en årsnivå på 1 300 miljoner euro, vilket även den parlamentariska arbetsgruppen föreslår.
 - Investeringarna i trafikleder borde i sin tur stiga till minst 600 miljoner om året i genomsnitt.
 - Nya trafikfinansieringsformer utnyttjas om möjligt.
 - Vi genomför EU:s energi- och klimatlagstiftning samt de nationella planerna så kostnadseffektivt som möjligt och så att den tillåtna flexibiliteten utnyttjas på marknadsvillkor.
 - Vi sörjer för företagets konkurrenskraft genom bland annat energibeskattnings- och utsläppshandel.
 - Vi ser till att lagstiftningen inte förhindrar tillhandahållandet av nya energitjänster för kunder.

Konkurrensfördelar genom säkerhet – samarbete och vettig användning av resurser som förutsättning för framgång

Finland klarar sig utmärkt i internationella säkerhetsundersökningar. Säkerhet utgör en central del av företagens investerings- och förflyttningsbeslut och kan också ge konkurrensfördelar. Företagscheferna oroar sig dock för närvarande för hur säkerheten utvecklas i Finland. Samhällets säkerhet främjas effektivast genom intensivt samarbete mellan den privata och offentliga sektorn. De samhällsresurser som satsas på säkerhet riktas, och regleringen utvecklas med beaktande av näringslivets behov.

EK:s förslag

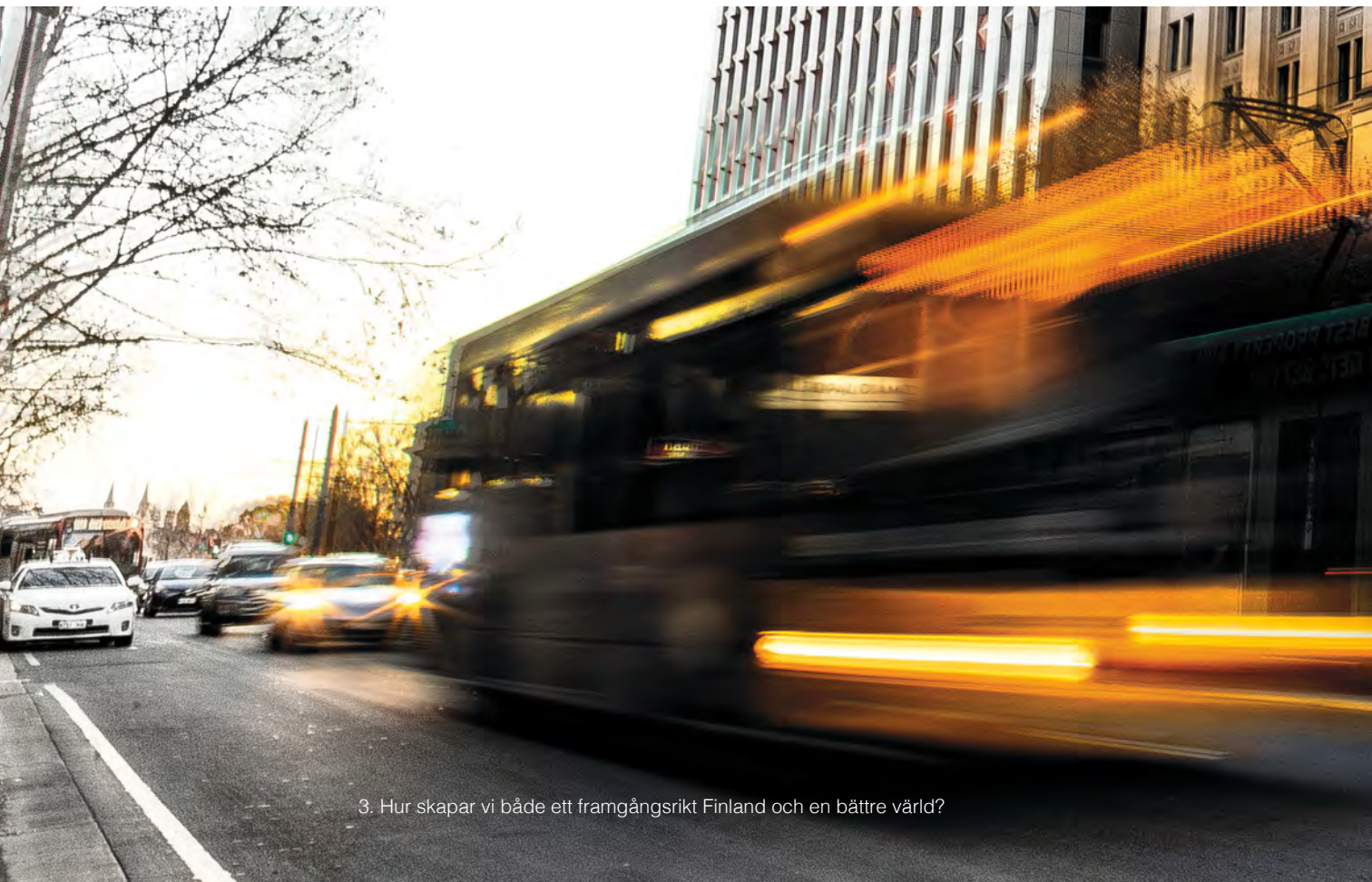
- Vi sörjer för Finlands inre och yttre säkerhet i den snabbt föränderliga säkerhetsmiljön: säkerhetsmyndigheternas verksamhet tilldelas tillräckligt med resurser, och behörigheten bör motsvara dagens operativa miljö.
- I anslutning till reformen av den nationella cybersäkerhetsstrategin blir ett centralt mål för strategin en internationellt konkurrenskraftig och stark inhemsk cyberindustri och självförsörjning. Verksamheten garanteras tillräcklig finansiering.
- Kvalitet i stället för kvantitet i lagstiftningen – vi avvecklar sådana strukturer i säkerhetsregleringen som orsakar företagen administrativ börda och kostnader: vi reformerar säkerhetsutredningslagen samt inför företagsbesöksförbud, en modell för informationsutbyte mellan företagen och polisen och utnyttjar ny teknologi för att effektivisera brottsbekämpningen.

3.9

Ett smart och öppet Europa

Europa är mer tudelat än tidigare, och förväntningarna på reformerna av EU:s verksamhet avviker avsevärt från varandra. Varor, tjänster, kapital och data stöter fortfarande på hinder på den inre marknaden. Protektionistiska begränsningar ligger dock inte vare sig i företagens eller konsumenternas intresse. Eftersom unionens inre marknad snarare kommer att minska i och med brexit, bör man sikta på tillväxt längre bort. Betydelsen av de nya tillväxtkällor som handelspolitiken möjliggör betonas inom EU.

Finlands ordförandeskap i slutet av 2019 ger oss en stor möjlighet att påverka EU:s utveckling och lyfta fram prioriteringar som är viktiga för oss. Finland bör betona betydelsen av ett smart och öppet Europa (Smart and Open Europe).

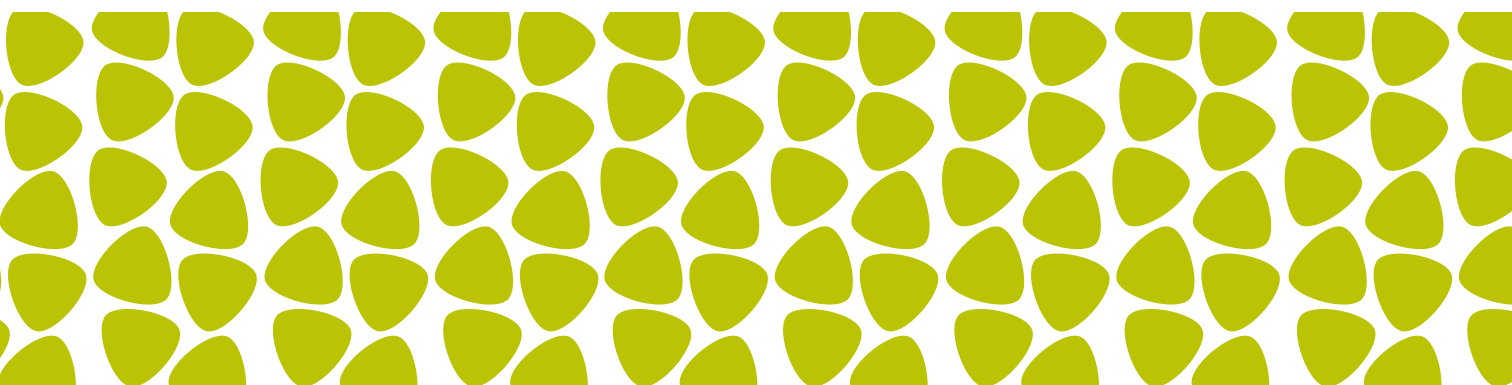

EK:s förslag

- Finland utvecklar unionen genom aktivt och lösningsinriktat samarbete.
- Finland försvarar EU:s gemensamma värdegrund och iakttagandet av rättsstatsprincipen. De utgör även grunden för ett långvarigt ekonomiskt välstånd.
- Finland arbetar även framöver aktivt för att EU konsekvent ska främja avreglering av marknader och stärka jämlika konkurrensförutsättningar på EU:s inre marknad och på den globala marknaden.
- Finland strävar med alla medel efter att trygga EU:s handlingsförmåga i handelspolitiken och utbyggnaden av handelsavtalsnätverket.
- Finland bör aktivt söka efter lösningar på migrationsfrågor på EU-nivå. Vi ökar resurserna för övervakningen av de yttre gränserna.

Hälsningar till dem
som förhandlar om
regeringsprogrammet

Regeringsprogrammet är regeringspartiernas viktigaste gemensamma handlingsplan, som på ett sammanfattande sätt beskriver riktlinjerna för Finlands politik under de närmaste åren. Därför bör programmet basera sig på en bra faktagrund, och det ska vara så konkret och tydligt som möjligt. Regeringsprogrammet bör genomföras konsekvent. Samtidigt gäller det dock att reagera flexibelt på förändringar i den operativa miljön.

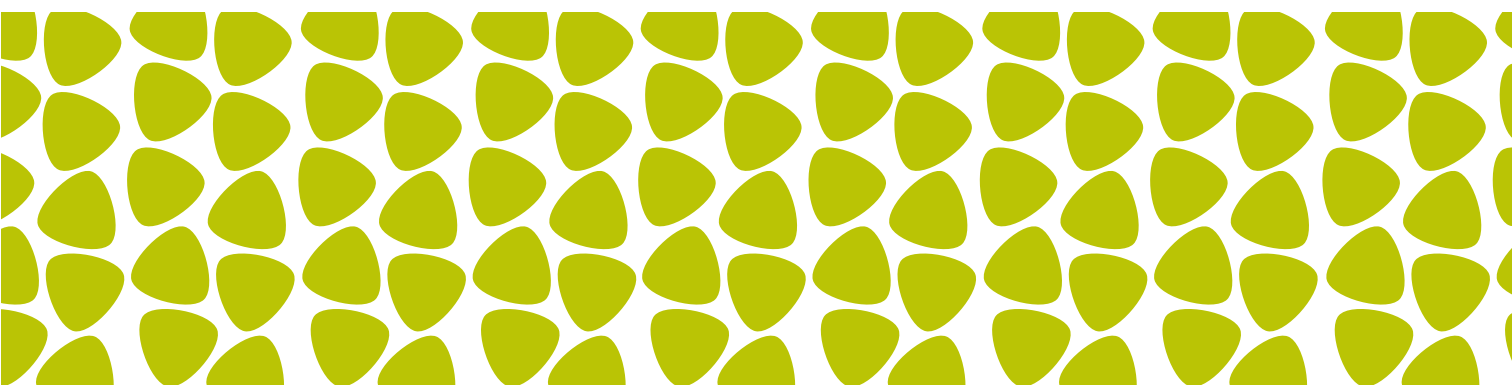
Genomförandet av stora, svåra ändringar kräver särskild ändringsledningskompetens. Ändringar bör kunna ledas när det gäller såväl tänkesätt som gamla rutiner, men samtidigt bör den övergripande visionen hållas klar. En gemensam vision bör vara klar, förståelig och engagerande, och den ska kommunicera på ett förståeligt sätt så att alla delaktiga ska uppleva att målen är angelägna. När ändringar genomförs gäller det också att skapa incitament, personliga intressen och konkreta mätbara mål.

Det som vi lärt oss av social- och hälsovårdsreformen är att följande stora reformer bör beredas och genomföras stegvis. I samband med stora reformer bör man kunna utföra experiment och pilotprojekt för att uppnå ett så bra slutresultat som möjligt. Det är viktigt att se till att grundlagen tillåter sådana experiment. I reformer som pågår över valperioder är det motiverat att sträva efter parlamentariskt samarbete mellan regeringen och oppositionen.

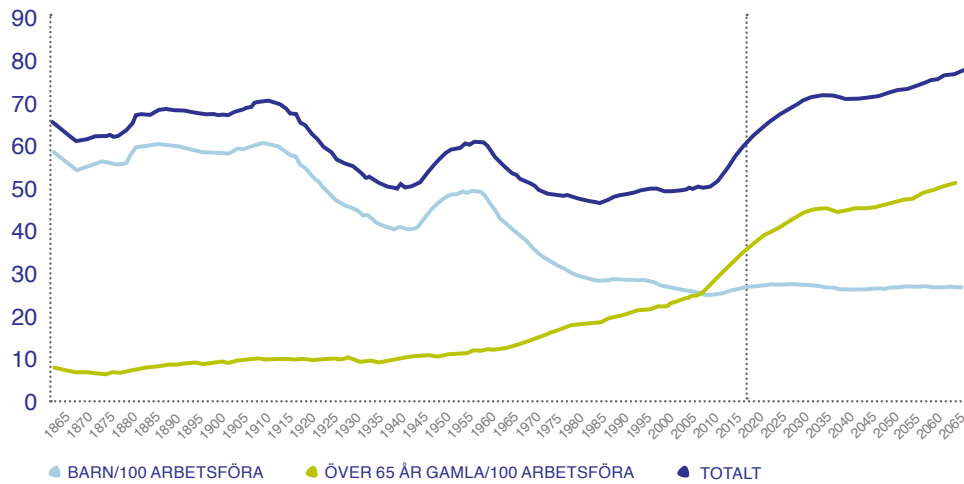
EK:s förslag:

-
- Målet när regeringsprogram utarbetas bör vara att programmet är så konkret som möjligt och att målen fastställs så att de och deras konsekvenser kan mätas.
 - Utförandet av experiment bör fortsätta och utökas.
 - För att effektivisera beredningen skapar vi ett förfarande för att på förhand utreda om experimenten är grundlagsenliga. Konsekvenserna av reformer bör följas upp, och fortsatta utvecklingsåtgärder bör vidtas utan betänkligheter om målen inte nås. Vid beredningen kan man också utnyttja kommittéer i högre grad.
 - Det gäller att undvika att skapa nya institutioner. Reform av förvaltningen och genomförandet av dem bör styras på statsrådets nivå och ingripa i ministeriernas silotänkande.
 - Arbetsfördelningen mellan ministerierna och ministrarna bör vara naturlig. I arbetsfördelningen gäller det också att beakta kundkretsen – till exempel ärenden som gäller en viss bransch bör inte fördelas mellan flera ministerier.
 - En central i resultatavtalen för de högsta tjänstemännen bör vara främjande av regeringsprogrammet, utveckling av alternativa lösningar och konsekvensbedömning av alternativen. En stor del av lönen bör bero på hur dessa mål nås.

Bilagor

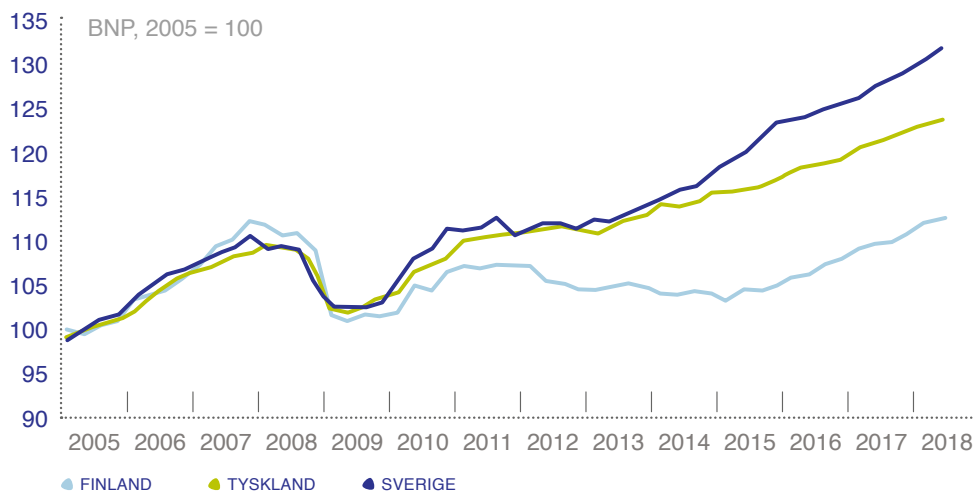

Finlands befolkning åldras snabbt.
Den största åldersvågen är först på kommande.

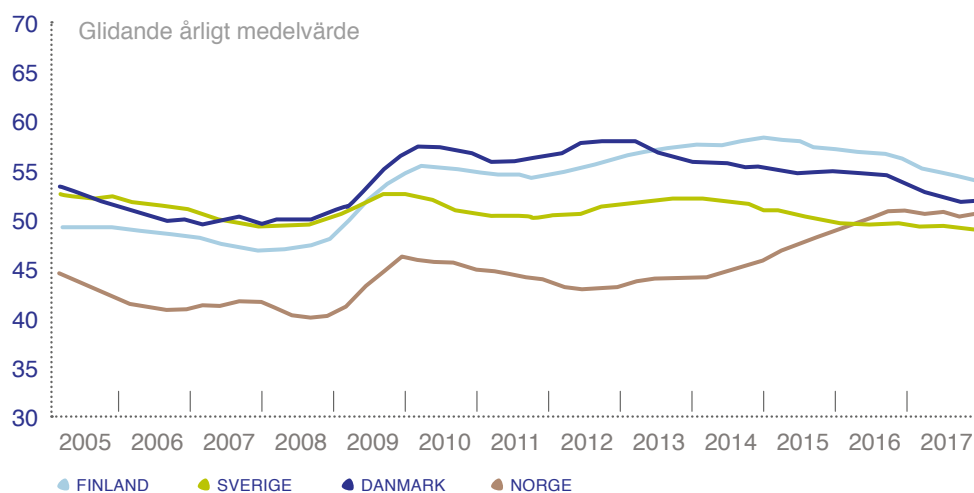
Källa: Statistikcentralen, befolkningsstatistik och befolkningsprognos 2015.

Efter ett förlorat årtionde växer Finlands ekonomi äntligen.

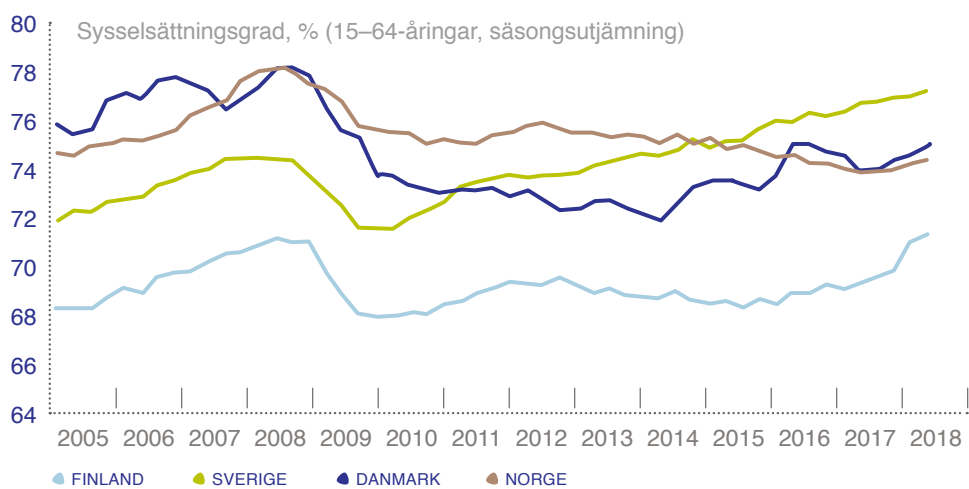
Källa: Eurostat.

Finlands offentliga utgifter i förhållande till BNP är de högsta i Norden. Våra välfärdstjänster har planerats utgående från en bättre sysselsättningsgrad och ekonomisk utveckling.

Källa: Eurostat.

Trots uppgången är sysselsättningsgraden i Finland helt klart den lägsta i Norden.

Källa: Eurostat.

Utgivare

Finlands näringsliv EK
PB 30 (Södra Kajen 10)
00131 Helsingfors
Tfn 09 420 20
ek@ek.fi | www.ek.fi
@Elinkeinoelama

Kontaktperson

Taina Susiluoto
Tfn 050 331 9832
@tsusiluoto

Planering

Miltton

November 2018